

निधापयेत् । तस्मादुष्णाश्वना मातं प्रागुक्तं योजये-
त्ततः । युक्तं सर्जरसोपेताः सर्षपा एतावानुक्तैः । सुवेगा
तस्करपुरैः कुसुमैर्जुनस्य तु । धूपो वासुदहे हृन्नि विषं
स्यावरजङ्गमम् । न तत्र कीटा न विषं दडूरा न
सरीसृपाः । न कल्याकर्षणाश्चापि धूपोऽयं यत्र दृश्यते ।
कल्पितैश्चन्दनचौरपलाशद्रुमफलकलैः । सुर्वैर्वावाकुर-
सानाकुलीतपुण्डरीयकैः । कायः स विषकार्येषु काक-
माचीयुतो हितः । रोचनापत्तनेपाकीकुङ्कुमैस्तिलकान्
वहन् । विषैर्न बाध्यते स्याच्च नरनारीन्दपमियः ।
चूर्णैर्हरिद्रामञ्जिषाकिङ्किणीकण्ठनिम्बजैः । दिग्धं निर्वि-
षतामेति गात्रं सर्वविषादितम् । शिरीषस्य फलं पत्रं
पुष्पं त्वङ्मूलमेव च । गोमूत्रघटं हृत्प्रगदः सर्वकर्मकरः
स्मृतः । एकवीर ! महौषध्यः शृणु चातः परं नृप !
ब्रह्मा कर्कोटकी राजन् ! विष्णुक्रान्ता तथोक्तता ।
यतमूची वितानन्दा बला मोचा पटोलिका । सोमा-
प्रिण्डा निशा चैव तथा दग्धरुहा च या । स्थले कम-
बिनी या च विशाली शङ्खभूतिका । घण्टाली हृत्ति-
लग्गवा गोऽजापर्णी करम्भिका । रक्ता चैव महारक्ता
तथा वर्हशिखा च या । कोशातकी नक्तमालं प्रिया-
जङ्घ सुलोचनी । वाक्पाणी वसुगन्धा च तथा वै गन्धना-
कुली । दैशरी शिवगन्धा च शमला वंशनालिका ! जतु-
काची महा खेता खेता च मधुयष्टिका । वज्रकः पारि-
भद्रश्च तथा वै सिन्धुवारकाः । जीवानन्दा वसुच्छिद्रा
नतनागरकण्टका । नालञ्च जात्री जाती च तथा च
पटपत्रिका । कार्तस्वरं महानीला कुन्दुर्दुर्हंसपादिका ।
मण्डूकपर्णी वाराही द्वे तथा तण्डुलीयकैः । सर्पाची
लवली ब्राह्मी विषरूपा सुखाकरा । रुजापहा दृष्टिकरी
तथा चैव विषल्यदा । पत्रिका रोहिणी चैव नक्तमाला
महौषधी । तथामूलकवन्दाकं श्यामचित्तफला च या ।
क्राकोली चौरकाकोली पीलुपर्णी तथैव च । केशिनी
दृष्टिकाची च महानागा शतावरी । गरुड़ी च तथा
वेगा जले कुसुदिनी तथा । स्थले चोत्पलिनी या च
महामूलिता च या । उन्मादिनी सोमराजी सर्व-
रत्नानि पार्थिव ! । विशेषान्तरकतानि कीटपक्षं विशेष-
ततः । जीवजाताश्च मणयः सर्वे धार्याः प्रयत्नतः ।
रक्षोघ्नाश्च विषघ्नाश्च कल्याणैताश्च नाशनाः । विशेषाक्षर-
नामाश्च गोखरोद्रसद्गुडभवाः । सर्पतिक्षिरगोमायुवस्त्र-
मण्डकजाश्च ये । सिंहव्याघ्रजमाजौरहीपियानरसंभवाः ।

कपिज्जला गजा वाजिभहिर्द्वैषभवाश्च ये । इत्येवमेतैः
सकलैरुपेतन्द्व्यैश्च सर्वैः स्वपुरं सुरक्षितम् । राजा
वसेत्तत्र गृहं सुशुभ्रं गुणान्वितं लक्षणसंप्रयुक्तम् ।
मनुस्वाच “राजारक्षारक्षस्थानि यानि दुर्गे निधापयेत् ।
कारवेद्वा महीभर्ता ब्रह्म तत्त्वानि तानि च । मत्स्य-
उवाच । शिरीषोदुम्बरशमीवीजपूरं दत्तमुत्तमम् । क्षुद्योगः
कथितो राजन् ! मासाद्यं तु पुरातनैः । कशेरुफला-
मूत्रानि इक्षुमूलं तथा विषम् । दूर्वाचौरहतैर्मण्डः मित्रो
ऽयं मासिकः परः । नरं शस्त्रहतं प्राप्तो न तस्य
मरणं भवेत् । कल्पापवेयुना तत्र जनयेत्तु विभावसुम् ।
गृहे विरपसव्यन्तु क्रियते यत्र पार्थिव ! । नाभ्योऽग्नि-
ज्वलते तत्र नात्र कार्या विचारणा । कार्पासास्त्रा भुज-
ङ्गस्य तेन निर्मोचनं भवेत् । सर्पनिर्यासने धूपः प्रयत्नः
सततं गृहे । साधुद्वैषैश्च वयवा विद्युद्गन्धा च शक्तिका ।
तथासुनिम्नं यद्देश्च नाग्निना दह्यते नृप ! । दिशा च
दुर्गे रक्षोऽग्निं वर्ति वाते विशेषतः । विषाक्ष रक्षोऽनृप-
तिसत्तत्र युक्तिं निबोध मे । क्रोडानिमित्तं नृपतिभार-
त्रेन्मृगपक्षिणः । पक्ष्यं वै प्राक् परीक्षेत वज्रौ चान्वतरं
च । वस्त्रं पुष्पमलङ्कारं भोजनाच्छादनं तथा । नाप-
रीक्षितपूर्वन्तु सृष्टेदपि महासतिः । स्याद्वाची वृक्षचलप्रः
सोद्वेगश्च निरीक्षते । विषदोऽयं विषं दत्तं यत्र तत्र
परीक्षते । स्रक्तोत्तरीयो विमनाः स्तम्भकुट्टादिभिस्तथा ।
प्रच्छादयति चात्मानं लज्जते स्वरते तथा । भुवं विनि-
श्चति यीवं तथा चाव्ययते नृप ! । कण्डूयति च
मूर्ध्नि परिबोद्याननन्तथा । क्रियासु त्वरितो राजन् !
विपरीतास्त्रापि ध्रुवम् । एवमादीनि चिह्नानि विषदस्य
परीक्षयेत् । समाप्तैर्विचित्रपेदङ्गै तद्वत् स्वरयान्वितैः ।
इन्द्रायुधसवर्णन्तु रत्नं स्कोटसमन्वितम् । एकावर्तन्तु
दुर्गेऽथ शृङ्गश्चट्टाद्यते । तद्रूपसेवनाञ्जलोः शिरोरो-
गश्च जायते । सविधेऽन्ने विलीयन्ते न च पार्थिव !
मल्लिकाः । निनीनाश्च विपद्यान्ते संसृष्टे सविधे तथा ।
विरज्यति चकोरस्य दृष्टिः पार्थिवस्तम ! । विक्रान्तस्य
स्वरो याति कोकिलस्य तथा नृप ! । गतिः स्ववृत्ति
हंसस्य शृङ्गराजश्च कूजति । क्रोडो मदमथाभ्येति
कृकवाकुर्विरौति च । विक्रान्तस्य शुको राजन् ! सारिका
वसते ततः । चामीकरोऽन्यतो याति मृत्तुं कारण्डव
स्तथा । मेहते वानरो राजन् ! ग्लायते जीवजीवकः ।
हृष्टरोमा भवेद्बभ्रुः पृष्ठतश्चैव रोदति । हर्षमायाति च